

מבשר טוב

יומא דהילולא רבא

מרן הרה"ק בעל חלקת יהושע זצוקללה"ה

כ"א שבט תשפ"א

עיה"ק ירושלים תובב"א

א.

בפרשת השבוע (שמות יח א) "וַיִּשְׁמַע יְתָרוֹ כֹּהֵן מִדֵּיָן חֹתֵן מֹשֶׁה, אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹקִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ, כִּי הוֹצִיא ה' אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם".

וברש"י על אתר כתב; "מה שמועה שמע ובא, קריעת ים סוף ומלחמת עמלק".

ולכאורה יש להבין את דברי רש"י, כי לבד התימה מה הוצרך להוספה זו, שלכאורה לא חידש בה מאום. גם עוד יקשה שנראה ששינה רש"י מדברי הפסוק, כי בפסוק נזכר בפירוש מה שמועה שמע יתרו – "את כל אשר עשה אלוקים למשה ולישראל עמו כי הוציא ה' את ישראל ממצרים" – דהיינו ששמע את ניסי יציאת מצרים, ומדוע שינה רש"י וכתב דייקא ניסי קריעת ים סוף ומלחמת עמלק.

ב.

ולבאר הענין בס"ד, נקדים להביא דבריו הנפלאים של אא"ז זצוקללה"ה בספה"ק תולדות אדם (ריש פרשת דברים, בתוך ד"ק) בביאור עבודת הצדיקים להשפיע על ישראל ולהחזירם בתשובה, וכותב בזה שלושה דרגות בצדיקים.

זל"ק: "כל צדיק וצדיק יש לו הנהגה מיוחדת, שבזה מראה כל כוחו וגבורתו להמקורבים אליו, להשיבם אליו יתברך שמו; יש מי שהוא בעל מעשה גדול, שעל ידי מעשיו הטהורים למדין הימנו כל ישראל, שעל ידי שלא נח ושקט כרגע מהעבודות שלו בכוחות נוראים, הם חוזרים בתשובה, וליבם נשבר בקרבם בראותם מעשיו הקדושים. ויש שהם בבחינה למעלה מזו, שעל ידי דיבוריו המלאים יראת ה', ובחן שפתיו יעורר רוח חדשה בקרב לבות בני ישראל. ודבריו היוצאים מקרב לבו, הם כמדקרות חרב להפריד מעליהם כח היצר, ונכנסים אל הלב, ובא להם התעוררות נפלא מדיבוריו בלבד, הגם שאינם רואין ממנו שום מעשה עבודה בהתגלות".

"ויש עוד דרך גבוה מאד, והוא הצדיק הגדול המקושר תמיד בלי הפסק רגע אחת להשם יתברך באהבה נפלאה בכלות הנפש ממש אליו יתברך, ומשוטט במחשבתו בדביקות נפלא להשם יתברך. מצדיק כזה אין צריכין כלל לשמוע מאתו דברי מוסר, כי בראות פניו כראות פני אלקים, ותיכף יתעוררו הבאים אליו ויהרהרו בתשובה שלימה, כל איש ואיש מקרב ולב עמוק, בראותם הדר זיו פניו, איך שהוא מקושר באהבה ותשוקה ובביטול כל נפשו ורוחו להשם יתברך. ועל ידי זה יתעורר כל נפש מישראל הרואים אותו ביראה ופחד גדול. וזהו המדריגה הגבוהה שבכולם, שעל ידי הדביקות הנפלא שלו הוא יורה כחץ מהאש המתלקחת בקרבו לכל אחד ואחד מישראל. וצדיק כזה אין צריך להראות מעשיו הנפלאים, וגם אין צריכין לשמוע ממנו דברי מוסר. והצדיק שאינו במדריגה הלז, הוא צריך להרבות בדברי קדושה וטהרה, עד שיכניסם בעול תורה ויראת שמים", עכל"ק.

וסיכום דברי קודשו בשלושה מדרגות עבודה בצדיקים, הראשון הוא בבחינת 'מעשה' שרואים את מעשה הצדיקים ולומדים מהם דרכי תשובה ועבודה, והשני הוא בחינת 'שמיעה' ששומעים דברים היוצאים מלבו של צדיק בלבת אש ומתעוררים עי"ז לתשובה, והדרגה השלישית הרוממה מכולם, הוא בחינת 'ראייה' שרק כשרואה את פני הצדיק שכל כולו דבוק בהשי"ת, מיד בא אליו התעוררות ותשוקה לעבודת הבורא, אף שאין רואה את עבודת הצדיק במצוות ומעש"ט, כי ראיית פניו עצמה יש בה כח לדבקות.

והנה, דרגה הזאת השלישית בחינת 'ראייה' הוא מעלה גבוהה יותר מהדרגה השנית שהיא רק 'שמיעה' את דיבורי הצדיק, אבל הראיה פועלת על האדם יותר ומשאירה בו רושם הרבה יותר חזק. וכבר אמרו חז"ל (ראש השנה כה:): 'לא תהא שמיעה גדולה מראייה', דהיינו שהראייה בכל מקום גדולה יותר, חשובה יותר, מוכיחה יותר, ומשארת יותר רושם בלב הרואה, כי המראה נחרט בזכרונו ונשאר בו לאורך זמן. ואפילו בדבר שיש בו גם שמיעה וגם

ראייה, אכתי השפעת הראייה נשארת באדם יותר זמן ויותר חזק מהשפעת השמיעה, כי הראייה עושה רושם נפלא על האדם ומשארת בו זכרון נצח.

אמנם, בתוך בחינת הראייה, גם שם יש לחלק את הראייה לשני דרגות, יש את המדרגה הפשוטה של ראייה טבעית שרואה את הנעשה לפניו, ועצם ראייתו משפיעה עליו וחורטת בו את המראה הזה להתעוררות והשפעה. אבל יש מדרגה גבוהה יותר בראייה, והיא על פי מאמר חז"ל (בבא בתרא ט.) "רואה אני את דברי אדמון", שהכוונה היא ראייה שכלית והבנה עמוקה יותר מראייה פשוטה, ראייה שכלית, והבנת הדעת העומדת מאחורי המראה אשר רואה לפניו. ראייה ברורה והבנה מלאה של מה שראה, בלי שום ספק וערעור במראה אשר ראה, דהיינו שלא רק ראה ואין לו פירוש במה שראה, אלא הכוונה ברורה אצלו, ושכלו ראה גם וחרט בתוכו את המראה שראה.

ולפעמים יכול האדם לזכות למעלת הראייה הנמוכה ורואה אותות ומופתים ועבודה רבתי, והיא משפיעה עליו וחורטת בו זכרון נצח של דבקות הבורא, אך אף על פי כן לא השכיל בראייתו את עומק הכוונה בה, וכיון שאין לו את הבנת עומק דעת המראה אשר ראה, שוב לא תשפיע עליו הראייה כל כך הרבה, ורק אם זוכה להבין ולהשכיל היטב בכוונת המראה אשר ראה, או אז שכה למעלה הכי גבוהה של השפעה שתישאר אצלו לאורך ימים ושנים ועל ידה יוכל להתקשר לחיי עולמים ולהתקרב אליו יותר ויותר.

ג.

מעתה נוכל ליישב דברי רש"י בפרשתן שחידש בדרשתו יתר על הכתוב בפסוק, כי הפסוק רק מפרש מה שמע יתרו, ואילו רש"י מוסיף לבאר 'מה שמועה שמע ובא', היינו שרש"י הק' בא לפרש מדוע אחר שמיעתו, היה יתרו צריך לבוא למשה, דהלא כל האומות שמעו את ניסי יציאת מצרים, ועדיין לא ראו צורך לבוא למשה ולישראל.

וזאת הוסיף רש"י וביאר, כי אמנם בבחינת השמיעה, שמע יתרו את ניסי יציאת מצרים וכמבואר בקרא, אבל זה עדיין אינו טעם ביאתו, כי השמיעה לא גרמה לו לבוא למשה. ולכך הוסיף רש"י ופירש מדוע בא יתרו, וזה משום קריעת ים סוף ומלחמת עמלק, וכאשר יבואר בעזהשי"ת.

דהנה, בקריעת ים סוף מבואר בחז"ל (שמות רבה כא ו) שכל מימות שבעולם נבקעו, כל המעינות וכל הבארות, ואפילו כל מה שביד אדם בתוך כליו וצלוחיתו, כל המים נבקעו וראו בכל העולם את יד ה' הגדולה שהעביר את ישראל בתוך הים ביבשה.

ואחר שראו בכל העולם כולו את קריעת הים סוף, והיה בחינת 'ראייה' הנ"ל שכולם ראו האות והמופת של השי"ת, עדיין לא השפיעה ראייה זו על כל באי עולם להתקרב לעבודת אלוקים. והראשון שיצא נגד ראייה זו היה עמלק שבא במלחמה על ישראל מיד אחר קריעת ים סוף – אחר ההוכחה הברורה שכל העולם ראה – הוא יצא ונלחם בהם בישראל.

ונמצא, שמעלת הראייה הזו שראו כל העולם את ניסי ה' ונפלאותיו, לא השפיעה מספיק על העולם להתיירא מלפני ה' ולהאמין בהשגחתו על ישראל. ואת זה הרגיש יתרו והבין שיש מעלה גבוהה יותר מראייה שאותה לא השיג.

ובאמת זה דבר תימה, שאחר שראו בכל העולם את יד ה', נקרעו כל מימות שבעולם, כל העולם כולו חווה את האות והמופתים הנפלאים והנוראים שככל ישראל עבר בים ברוגע ובשמחה, והמצרים כולם טבעו ונסחפו במצולות, ניסים גלויים בכל העולם, ולא נסים נסתרים שייכול אדם לא להבינם ולהתכחש להם, ואיך העיזו לצאת למלחמה ולמריבה נגד ישראל ונגד ה' העושה להם נסים נפלאים כאלו, ועוד נחזור בס"ד לבאר ענין זה להלן.

אבל על כל פנים היוצא לנו עתה הוא, שיתרו הבין שגם אחר כל מעלת הראייה הזו, עדיין אין ההשפעה מוכרחת להיות גדולה על האדם – וכפי שיבואר להלן איך באמת העיז עמלק לצאת נגד ישראל אחר השפעה של ראייה כזו – ולכן הבין יתרו שהוא מוכרח לצאת למשה ולקבל שם את ההשפעה שמקבלים ישראל, ורק אז יוכל להתקרב להשי"ת ולהבין מעלת התורה ועבודת אלוקים.

כי הבין יתרו, שאם יישאר בביתו, לא יוכל לבוא למעלה הגבוהה של ההתקרבות. ואף אמנם שראה במו עיניו את הניסים, בחינת ראייה ולא רק מה שהיה קודם בניסי יציאת מצרים שהיה רק בחינת שמיעה, וכפי שביארנו שהרואה – נשאר בו זכרון חרוט יותר לאורך זמן מהשומע. כי דרגת שמיעה נמוכה ממעלת הראייה, אך אף על פי כן, ממה שראה יתרו שעמלק לא נשפע ממעלת הראייה, הבין שגם הוא יאבד את מעלת הראייה שחווה, ולאורך זמן – לא יישאר בו ההשפעה מספיק ויאבד השפעתו.

ונמצא סדר ההשפעה שנשפע יתרו היה באופן זה; בתחילה רק שמע יתרו בדרגה של שמיעה את ניסי יציאת מצרים, וזה עדיין לא גרם לו לבוא למשה המדברה. ואחר כך כשראה בבחינת ראייה את קריעת הים שהיה בכל העולם, וראו כולם בבירור את יד ה', עדיין לא ראה צורך לבוא למשה, כי חשב שקיבל את ההשפעה אליו במעלת

הראייה. אמנם אחר כך כששמע שהיה עדיין מלחמת עמלק אחר דרגת הראייה, כאן כבר השיגה דעתו שיש בו חסרון כלשהו, כי אם שייך שיצא עמלק למלחמה עם ה' ועם ישראל אחר מעלת הראייה הזו שהייתה בכל העולם, א"כ מוכרח שיש עוד מעלה גבוהה מעל הראייה שאותה עדיין לא השיג, ולכן רק אחר ששמע את 'קריעת ים סוף ומלחמת עמלק' – שניהם יחד אחד אחר השני, זה גרם את ביאתו של יתרו למשה, בכדי לקבל ההשפעה הרמה ביותר, וכפי שיבואר להלן.

ד.

עתה אחר שביארנו את סדר השפעתו של יתרו, נשאר לנו עדיין לבאר איך שייך שיצאו נגד ישראל העמלקים, אחר שראו עין בעין את ניסי ה' ונפלאותיו על הים, וכל מימות שבעולם נקרעו וראו כולם והיכירו שה' הוא האלוקים ומשגיח ושומר על ישראל בעוברים בים. ואיך שייך שיצאו להילחם עמו ולחשוב שיצליחו נגדו.

ואם עד עתה בניסי יציאת מצרים, היה אפשר להבין שהכל היה רק בבחינת שמיעה רחוקה ולא ראו בבירור את הניסים, וגם היו יותר ניסים נסתרים, כי כך וכך נשתנו סדרי עולם, ואל ראו בעין את האותות והמופתים, אבל בקריעת הים, הלא כל אחד בביתו ראה את המים נקרעים, והוא נס עצום בכל העולם להראות כוחו הגדול וגבורתו לעין כל, ואיך שייך שיצאו למלחמה נגד ה' אחר ראייה מוחשית זו.

אמנם, יבואר על פי מעשה שבא אפיקורוס אחד לפני מרן אור שבעת ימים הבעל שם טוב הקדוש והקשה לפניו, מה הראייה שעברו ישראל ונקרע לפניהם הים, אולי מקרה הוא שבעת שבאו ישראל אל הים, היתה סופה גדולה והמים עמדו עם הרוח לצד אחד וכך עברו ישראל בים. ועל דרך משל כמו שיש רעידת אדמה שמשנה את היבשה בעולם, כן נמי יכול להיות שיש רעידה כזו בים, וגורם לסופות גדולות, ובזממנו נקרא כמו 'הוריקן' או 'טורנדו' וכדומה שגורם למי הים לצאת ממקומם, ואיך מוכח שהשי"ת קרע להם את הים, כך הקשה אותו אפיקורוס עפ"ל לפני הבעש"ט.

ועל כל פנים, מעצם זאת שבא אליו אפיקורוס עם קושיא זו, הרי מוכח שאפילו על ניסים גלויים ומפורשים לכל העולם, מכל מקום אם האדם יחפש ולא ירצה להאמין, תמיד ימצא איך להכחיש ולסתור את האמת, שהיתה סופה בים ולא השי"ת קרע את הים...

ואמנם, מרן בעש"ט הק' ענה לאותו אפיקורוס, עם עקש תתפתל, והוכיחו שאף לפי דבריו מוכרח להאמין בבורא, כי אף אי נימא כדבריך שקריעת הים היתה באופן של סופה ורעידת אדמה, וכך עברו ישראל את הים. אבל עצם הענין שכלל ישראל עמדו על שפת הים בדיוק ממש בתחילת אותה סופה וכולם עברו בים ברוגע עד האחרון, ומיד אחר כך כשמצרים נסו לקראתו, התהפך הים והטביע את כל המצרים, הרי זה גופא נס עצום וגדול, שכל ישראל ניצלו מהסופה ועברו את הים בשופי, ואילו המצרים כולם טבעו ולא הצליחו לעבור כלום. וגם זה עצמו נס גדול הוא.

אך לדידן מבואר, שגם הרואה ניסים ונפלאות עצומים, אכתי יכול לבחור ברע – לבגוד בהם ולא להאמין. כי הבחירה ניתנה בידי אדם אם ירצה להוציא מניסים אלו את אמונתו או שיחפש תירוצים וינסה להתכחש לאמונת אלוקים.

ובדורות האחרונים גם היו ניסים וגילויי אלוקות שהיו כאלה שהתכחשו נגדם, היו מקרים ל"ע שנכנס 'דיבוק' לאדם והיה אומר דברים שונים, או שהיה מספר לכל אחד את העבירות שעשה, וראו בחוש שיש חיים אחר המוות, ויש עולם נשמות שחוזרים לתקן נשמתם וכדומה. ואף על פי כן, אף שהיה גילוי כזה, מכל מקום קמו כופרים ואמרו שזה מין מחלה כזו שאדם חושב שיש בו עוד אדם וכהנה וכהנה שטותים וטענות סרק, העיקר לא להצטרך להאמין באמת ובעולם הנשמות.

וכן הוא בכל דבר ברור, וניסים ונפלאות ותיקוני נשמות, תמיד שייך שיתנגד האדם ולא ירצה להאמין בהם. והכי נמי היה בעמלק שבדוקא התחכש ולא רצה להאמין בנסים, ולכן באמת יצא להילחם עם ישראל, כי העדיף שלא לראות את האמת.

וזה ראה יתרו והבין שאם שייך שעמלק יתכחש ולא יאמין בראייה הברורה שעכשיו ראה את הנס הגדול הזה, הבין יתרו שהכפירה עדיין קיימת ולזאת צריך לבוא לצדיק הדור שיתקנו וישפיע עליו התבוננות וראייה שכלית ברורה יותר שתשפיע עליו שלא יכפור שוב.

והבין יתרו, שרק אם ירצה האדם לקבל ההשפעה והאמונה מפי הצדיק, אז יוכל הצדיק להשפיע עליו לטובה, ובדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו (מכות י:), ולכן בא יתרו אל משה, כי רצה שתישאר ההשפעה אצלו ויוכל להתקרב להשי"ת בהתבוננות שישפיע עליו משה. ואחר שכבר ראה את האותות ונפלאות השי"ת, היה צריך להבינם ולהתבונן בהם, וזה כח שיש לצדיקים – להשפיע התבוננות תשובה זו לחוסים בצלם.

ה.

ובאמת, כל ניסים הללו והשפעה רבתא זו כלולה כולה בדברי הפסוק שכתב ששמע יתרו "את כל אשר אלוקים למשה ולישראל עמו כי הוציא ה' את ישראל ממצרים", כי באמת כל ניסים הללו כלולים כולם בהזכרת יציאת מצרים.

ולכן החיוב להזכיר יציאת מצרים ערב ובוקר בכל יום, וכמה וכמה מצוות בתורה כולם זכר ליציאת מצרים, כי יציאת מצרים הוא ראשית הניסים, כללות כל השפעה שממנו לומדים סדר ההשפעה בעולם. ומכל סדר אופנים אלו למד יתרו את דרך ההשפעה שיש על האדם, בדרך השמיעה, ואחר כך הראייה, ואחר כך העיקר ההשפעה שבאה על ידי הצדיק שהוא ההתבוננות וההבנה את הניסים ועומק כוונתם.

ולכל אורך הדורות נתחייבנו לזכור ולהזכיר יציאת מצרים ולספר לבנינו ולבני בננו, כי בזה הוא עיקר יסוד להשפעת האלוקות על האדם, כמו שאז עשה השי"ת כסדר הזה לבאי עולם, כך בכל הדורות ידעו שזה הסדר הנכון והרצוי להתקרב אליו יתברך.

ובזה יבואר תנא דמתניתין (ברכות יב): "מזכירים יציאת מצרים בלילות", 'לילה' רומז לגלות ולחושך, זמנים נמוכים שלא ידעו איך להתקרב לבורא יתברך, ויתחזקו בסדר הזה של יציאת מצרים, שמשם היה יסוד ההשפעה של אמונה ודבקות הבורא בסדר שביארנו.

וכשם, שהוציא השי"ת את ישראל ממצרים ברגע אחד, ונתהפכו ממדרגה נמוכה מאוד - מ"ט שערי טומאה - ונתעלו מאוד מאוד עד לדרגת "אני אמרתי אלוקים אתם" (תהילים פב ו), כמו כן נשארה ההשפעה לכל הדורות שיכול כל אדם להתהפך ולהתחזק ברגע אחד בסדר הנזכר, ולהגיע למעלת התבוננות והבנה ברורה בדרכי ההשפעה וקרבת אלוקים.

אך הדבר היחיד הנצרך למעלות אלו, הוא הרצון, כמו שיתרו הבין שהוא מוכרח לנסוע אל צדיק הדור, כן צריך כל אחד שיהיה בו רצון לקבל השפעת הצדיק המשפיע עליו התבוננות זו. ואז אם ירצה לקבל ההשפעה, אזי בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו ויזכה לראות אור הראייה השכלית בבהירות גדולה.

אך אם חס ושלום יחסר רצונו זה, יכול ח"ו לכפור ולירד, ואף אם יזכה למעלת הראייה הטבעית, אכתי יש חשש שמבלעדי הרצון - ירד לבחינת עמלק שהכחיש את הבורא אף אחר שראה בבירור ואת ניסיו הגדולים.

ובכן, מכאן ילמד אדם וידע לכל הדורות, שברצון האמיתי יזכה ויתקרב אליו יתברך והצדיקים ישפיעו עליו התבוננות ודבקות הבורא שיוכל לראות אור השכינה בבירור.

ו.

אאמור'ר זצוקללה"ה זיעועכ"י - בעל ההילולא, בספה"ק חלקת יהושע (בפרשתן, עמוד רצט במהדורה החדשה) כתב, וזה לשון קודשו: "ברש"י הק' זצ"ל, 'מה שמועה וכו'". לרמז על פי מאמר הבעל שם טוב זצלה"ה על בת קול יוצאת (אבות ו ב). והקשה מדוע אין שומעים, ותירץ, שזה הבת קול הוא מעולם המחשבה, שמעוררים משמים ושולחים הרהורי תשובה לאיש ישראל. ואם הוא בר דעת אז בזה הזמן הוא מתחרט",

"וזה 'מה שמועה שמע ובא', שהכניס עצמו להתעוררות מלמעלה, דהנה יש תשובה שמתבונן בשפלותו, אך עיקר תשובה על ידי התבוננות בגדלות השם יתברך".

"וזה 'עתה ידעתי כי גדול ה' וכו'", כי 'עתה' הוא תשובה, שהשיג תשובה על ידי התבוננות בגדלות השם יתברך. וזה 'קריעת ים סוף ומלחמת עמלק', קריעת ים סוף מרמז על תשובה של התבוננות, כמ"ש (רש"י טו ב ממכילתא) ראתה שפחה על הים. ומלחמת עמלק מרמז ["וילחם עם ישראל] ברפידים", שרפו ידיהם מדברי תורה", עכ"ל"ק.

ודבריו הקדושים קילורין לעינים ברור מללו, איך יתרו לקח עצמו ברצונו - כפי שביארנו שמוכרחים את הרצון בכדי לקבל את ההשפעה - ובא למדבר למשה רבינו בכדי לקבל את הבחינה הגבוהה של התבוננות בגדלות השם.

וזה ביאור דבריו הקדושים, שאחר שראה קריעת ים סוף בראייה טבעית עצומה שראתה שפחה של הים מה שלא ראה יחזקאל הנביא, ועדיין אחר כך רפו ידי ישראל מדברי תורה, לכן הבין יתרו שצריך לבוא למשה רבינו בכדי לקבל ממנו ההשפעה. וזאת בא אליו על ידי שניצל את הרהור תשובה ששולחים משמים לכל אדם.

ובכן, נמצא מבואר אלו שלושה בחינות של השפעת הצדיקים, שני בחינות שמבוארים בספה"ק תולדות אדם הנ"ל, שמיעה וראייה, ועוד בחינה אחת של ראייה על ידי התבוננות בעיני השכל, הבנה שכלית ברורה בגדלות השם יתברך.

ז.

איתא בגמרא (חולין ז:); גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהן. ויבואר, שכל מעשיהם ופעולתם, והשפעות שהשפיעו בימי חייהם, כולם ממשיכים אחר מיתתן ביתר גדלות ויתר חוזק. והצדיקים עצמם מתגדלים במיתתן יותר מבחייהם, ולכן גם גדולים השפעותיהם יותר ויותר. וכל מי שמקושר לצדיק, ולומד תורתו או מתבונן במעשיו ורואה בראייה שכלית והבנה ברורה את גדולת הצדיק ופעולתו עלי אדמות, הרי הוא מקבל השפעה מן הצדיק גם אחר מיתתו באופן חזק יותר ממה שהשפיע הצדיק בחיים חיותו בזה העולם.

וזה ענין מעלת יומא דהילולא של הצדיק, שהוא יום שניתן להתבונן בכוחותיו והשפעתו של הצדיק הזה, ועל ידי זה מתקשרים להצדיק וזוכים לקבל שפע ברכה מהצדיק יותר ממה שהשפיע בימי חייו, ואף גם בזמני עקבתא דמשיחא, ממשיכים הצדיקים להשפיע עלינו אך טוב וחסד.

ולדרכנו לעיל, שיש השפעה נפלאה של התבוננות בדרכי השם יתברך והרהורי תשובה שהצדיקים משפיעים על ישראל, הרי שגם השפעות אלו משפיעים הצדיקים עלינו ביתר שאת אחר פטירתם, וממשיכים עלינו שפע קודש שנוכל להתקרב אליו יתברך בהתבוננות ובראייה שכלית ברורה בדרכי עבודת השם יתברך.

ולכן, דווקא על ידי לימוד תורותיהם של הצדיקים וההתבוננות במעשיהם ומעלתם ודרגתם הגדולה, על ידי זה זוכים להשפעות מהם. ובפרט ביומא דהילולא שיש להם כח יותר להשפיע על ישראל כל הטצרכויותיהם, וזה הזמן הראוי להלוך בדרכיהם ולהתבונן במעשיהם ועל ידי זה מתקשרים עימם וזוכים להשפעה רבה אחר פטירתן.

ח.

אופנים אלו של סדר עבודת השי"ת והאמונה בו, על ידי ראייה או שמיעה או התבוננות שביארנו לעיל. יש אותם גם בבחינה אחרת שמגיע מצד הצדיקים אלינו, דהיינו, אם אנחנו מתקרבים לעבודת הבורא ביתר שאת, ואם אנו עושים העבודה הראויה באותה ההתבוננות שהצדיקים השפיעו עלינו, ועל ידי זה אנו מהרהרים בתשובה ומתקרבים להשי"ת, אז אנו זוכים בבחינת אור חוזר גם לראייה ושמיעה והתבוננות של הצדיקים עלינו בחזרה.

ויבואר יותר על פי הא דאמרו ז"ל (נדרים ז:), כל מקום שנתנו חכמים עיניהם או ברכה או קללה. דהיינו שישנה איזה הסתכלות והתבוננות מצד הצדיקים על העולם ויש בכוחם להשפיע עלינו על ידי ראייתם אותנו. וכן שאר הדברים שעושים הצדיקים ששומעים צרות ישראל וכדומה.

וכך זה נמי, יש לו עלייה אחר פטירתן של הצדיקים, וכמו שבחיים חיותם רואים ומסתכלים בהם בישראל ושומעים אותם ומשפיעים עליהם טובה על ידי זה. כמו כן גדולה ומעולה יותר השפעת הצדיקים אחר פטירתם בהשפעה רבה זו, שמסתכלים משמים ונותנים עיניהם עלינו לטובה.

ואם נלך בדרכיהם ונתבונן במעשיהם, אזי נוכל לקבל השפעה רבה זו ביומא דהילולא, כי אחר פטירתם ממשיכים להתסכל עלינו לטובה ולהשפיע עלינו מטובותם. והשי"ת יעזור שאכן נזכה שיסתכלו עלינו לטובה ולהשפיע עלינו ברכה.

אמנם, כפי שביארנו לעיל, מוכרחים שיהא בנו את הרצון לקבל ההשפעה הרמה הזו, כשם שבחיים חיותם, נצרך האדם לרצון לקבל עליו את השפעות הצדיק, כמו כן אחר פטירתו, צריך האדם להתבונן בדרכי הצדיק ולהתקשר אליו וללמוד תורתו, ועל ידי זה בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו, ויזכה לקבל השפעת הצדיק שגדולה אחר פטירתו ויסתכל עליו הצדיק לטובה ולברכה בכל העניינים.

ואף אם נותנים עיניהם לפעמים לקללה כמבואר בגמ' הנ"ל, הכוונה היא שלוקחים מהאדם את כל הקללה שהאדם מביא על עצמו, וכל הרע שאדם עושה לעצמו, הרי שעל ידי השפעת הצדיק ליקח ממנו את כל הרע וכל הקללה, ולהפוך הכל לטובה ולברכה ברוחניות ובגשמיות.

והשי"ת יעזור שנזכה לברכותיו של הצדיק, ונזכה שיתבער מכל העולם הקללות והרעות, ויהיה אך טוב לישראל ורק ברכה בכל העניינים, עדי נזכה לביאת גואל צדק במהרה בימינו, אמן.

לקבלת הגליון מידי שבוע למייל שילחו ל m0732951213@gmail.com